



## §16a-miljøgodkendelse for husdyrbruget på Skovengen 3, 9340 Asaa



Dato: 13. april 2022

Journal nr 09.17.19-P19-13-21

## Indhold:

|   |    |
|---|----|
| Kapitel 1: Ikke-teknisk resumé .....  | 3  |
| Kapitel 2: Afgørelse.....   | 4  |
| Kapitel 3: Vilkår .....   | 6  |
| Kapitel 4: Vurdering.....   | 9  |
| 4.1 Erhvervmæssig nødvendighed og opgørelse af produktionsareal .....           | 9  |
| 4.2 Samlet emission af ammoniak-kvælstof fra husdyrbruget .....                 | 9  |
| 4.3 Gyllekøling .....   | 9  |
| 4.4 Deposition af ammoniak-kvælstof på natur.....                               | 11 |
| 4.5 Bilag 4 arter .....   | 13 |
| 4.6 BAT.....  | 13 |
| 4.7 Lugt .....  | 18 |
| 4.8 Generelle afstandskrav.....   | 18 |
| 4.9 Støj, støv, transport, uheld og risici, affald og skadedyr (fx fluer) ..... | 19 |
| 4.10 Landskab .....   | 22 |
| 4.11 Fortidsmindeudpegninger .....  | 23 |
| 4.12 Kommuneplanen .....  | 23 |
| 4.13 Alternativer.....  | 24 |
| Kapitel 5: Lovgrundlag .....  | 25 |
| Kapitel 6: Høringer og klagevejledning.....                                     | 26 |
| 6.1 Høringer.....   | 26 |
| 6.2 Klagevejledning.....  | 26 |
| BILAG 1: Situationsplan, hele husdyrbruget.....                                 | 29 |
| BILAG 2: Oversigt over stalde .....   | 30 |
| BILAG 3: Opgørelse af produktionsareal .....                                    | 32 |
| BILAG 4: Miljøoversigt .....  | 33 |
| BILAG 5: Afløbsplan .....   | 34 |
| BILAG 6: Nærmeste beskyttede sten/jorddige.....                                 | 35 |

## Kapitel 1: Ikke-teknisk resumé

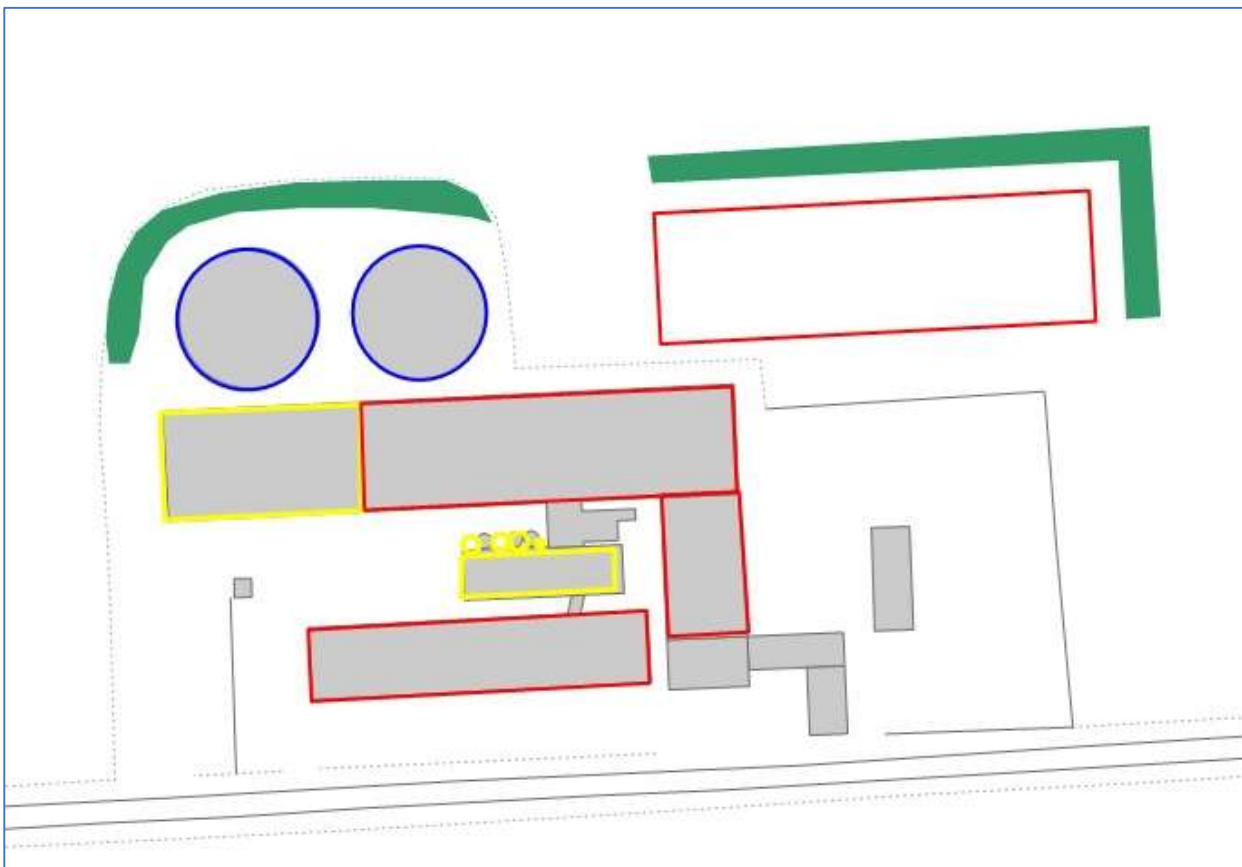
Brønderslev Kommune udsteder hermed miljøgodkendelse til husdyrbruget på Skovengen 3, 9340 Asaa. Miljøgodkendelsen giver lov til udvidelse af husdyrbruget med en grisestald på 3.000 m<sup>2</sup> med et produktionsareal på 2.330 m<sup>2</sup> primært til smågrise. Resten af anlægget har indtil nu været sostalde, men med miljøgodkendelsen tillades det, at staldene frit kan ændres til andre typer af svinehold.

Udvidelsen vil medføre, at produktionsarealet på hele husdyrbruget udvides fra de nuværende 2.944 m<sup>2</sup> til 5.274 m<sup>2</sup>. Produktionsarealet er det areal, som grisene befinder sig i, dvs. grisestierne. Staldbygningerne er samlet set noget større på grund af gangarealer, foderopbevaring osv.

Der er stillet vilkår om gyllekøling i den nye stald. Vilkåret medfører en reduktion i fordampningen af ammoniak-kvælstof fra stalden på 11,3 %. Der er stillet vilkår om beplantning på nord- og østsiden af den nye bygning for at sløre staldens fremtoning i landskabet.

Ifølge beregningerne overholdes grænserne for lugt til alle naboer med stor margin. Regler for deposition af ammoniak i følsom natur overholdes, og reglerne om anvendelse af bedste, tilgængelige teknologi (BAT) er også overholdt. Fordampningen af ammoniak-kvælstof fra husdyrbruget øges fra 3.598 til 7.829 kg pr år.

Der er foretaget flere vurderinger af ansøgningen, blandt andet i forhold til landskab – disse kan lettest findes via opslag i indholdsfortegnelsen.



Figur 1: Nuværende og planlagte stalde, gylletanke og andre bygninger på Skovengen 3 samt beplantningsbælte.

## Kapitel 2: Afgørelse

Ejer af husdyrbruget på Skovengen 3, 9340 Asaa, Hans Holger Kjellingbro, har gennem sin konsulent Camilla Lerbjerg Thomsen, LandboNord ansøgt om miljøgodkendelse til sit husdyrbrug. Ansøgningen er indsendt gennem [www.husdyrgodkendelse.dk](http://www.husdyrgodkendelse.dk) med ansøgningskema nr 225926.

Husdyrbruget er tidligere miljøgodkendt i 2009, men Natur- og Miljøklagenævnet hjemviste sagen til fornyet behandling i 2011. Ansøger trak derefter ansøgningen tilbage og ansøgte i stedet om miljøgodkendelse til et ændret projekt. Dette førte til miljøgodkendelse i 2014. I 2017 og 2018 blev der anmeldt en gyllebeholder og en halmlade.

Den 16. september 2020 meddelte Brønderslev Kommune, at miljøgodkendelsen fra 2014 var bortfaldet i sin helhed på grund af manglende udnyttelse.

### Afgørelse:

Brønderslev Kommune udsteder hermed miljøgodkendelse efter §16a, stk 2 i husdyrbrugsloven til husdyrbruget på Skovengen 3, 9340 Asaa, beliggende på matrikel 4d, Aså By, Aså-Melholt. Produktionsarealet må udvides ved opførelse af en ny grisestald (stald 4) på 3.000 m<sup>2</sup> (100\*30 m) med et produktionsareal på 2.330 m<sup>2</sup> primært til smågrise. Samtidig tillades det, at der i de øvrige stalde frit må holdes svin i de flexgrupper, som er anført i tabel 1.

Det samlede produktionsareal bliver derved som vist i tabel 1 og med de deri anførte staldsystemer. Fordi der er mere end 750 stipladser til søer, omfattes husdyrbruget af EU's direktiv for Industrielle Emissioner (IE).

*Tabel 1: Stalde med dyrehold, staldsystem og produktionsareal*

| Stald | Dyrehold og gulvsystem   | Produktionsareal (m <sup>2</sup> ) |
|-------|--|------------------------------------|
| 1     | Flexgruppe: Alle svin:25-49% fast gulv   | 987                                |
| 2     | Flexgruppe: Alle svin:25-49% fast gulv<br>Flexgruppe: Alle svin:25-49% fast gulv   | 365<br>1.030                       |
| 3     | Flexgruppe: Alle svin:25-49% fast gulv   | 562                                |
| 4     | Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv<br>Flexgruppe:Alle svin:25-49% fast gulv | 1.943<br>387                       |
| I alt |  | 5.274                              |

Flexgruppen "Alle svin:25-49% fast gulv" omfatter følgende dyrehold:

- Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv
- Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
- Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv
- Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv
- Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv

Den nye stald må placeres som vist i bilag 1.

Ved udstedelsen af miljøgodkendelsen sker der ingen markdrift ud fra Skovengen 3. Der indgår to gylletanke, en halmlade, en foderlade og 4 siloer i miljøgodkendelsen.

Miljøgodkendelsen udstedes på de vilkår, som fremgår af kapitel 3. Miljøgodkendelsen gælder for husdyrbruget. Ifølge definitionen i husdyrbrugslovens §3 omfatter et husdyrbrug

- husdyranlægget (stald eller lignende bygning eller indretning, hvor husdyr i almindelighed opholder sig eller har adgang til, med tilhørende dyrehold),
- gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg og
- andre driftsbygninger m.v. til brug for husdyrhold, som ligger på samme ejendom.

## Kapitel 3: Vilkår

1. Produktionsarealet må maksimalt udgøre 5.274 m<sup>2</sup>, som specificeret i afgørelsen i kapitel 2.
2. Gyllekummerne i stald 4 med en kummeoverflade i alt 1.381 m<sup>2</sup> skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
  - a. Hvis varmepumpen er frekvensreguleret, skal den i hovedparten af driftstiden levere en køleydelse på 20 kW, og der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
  - b. Den årlige køleydelse skal være mindst 171.840 kWh.
  - c. Såfremt der ønskes en anden varmepumpe end angivet i dette vilkår, kan dette først ske, når kommunen har godkendt det. Ønskes varmepumpen senere udskiftet til en varmepumpe af andet mærke/type/ydelse, kan dette også først ske efter kommunens godkendelse.
  - d. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med
    - i. et trykovervågningssystem,
    - ii. en alarm samt
    - iii. en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
  - e. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
    - i. afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen,
    - ii. kontrol af kølekredsens ydelse, og
    - iii. aflæsning og registrering af driftstimer.
  - f. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal derudover ske i overensstemmelse med producentens vejledning.
  - g. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 7 dage.
  - h. Den skriftlige serviceaftale, servicereporterne fra hver udført service samt logbogen med eventuelle registreringer skal opbevares i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
    - i. Den indvundne varme må kun afsættes i husdyrbrugets hoveddrift, for eksempel i stalden, og må ikke afsættes for eksempel i stuehuset, med mindre der indhentes tilladelse hertil efter Miljøbeskyttelseslovens §19 eller §33.
    - j. Tilsynsmyndigheden skal orienteres om dato for idriftsætning af varmepumpen senest en uge efter idriftsætningen.
3. Der skal etableres afskærmende beplantning i form af mindst 3 rækker løvtræer og buske, der er naturligt hjemmehørende i området, langs nordsiden og den østlige gavl af stald 4 i overensstemmelse med bilag 1. Samtidig skal den eksisterende beplantning omkring gylletankene bevares. Beplantningen skal være etableret senest 1 år efter, at den nye bygning er rejst. Beplantningen skal herefter løbende vedligeholdes på en måde, så afskærmningen fremstår intakt.
4. Den nye bygning skal holdes i samme stil som de eksisterende, som beskrevet i ansøgers miljøkonsekvensrapport.

5. Husdyrbrugets ansatte skal være bekendt med de vilkår i denne miljøgodkendelse, hvis overholdelse de i deres daglige arbejde er involveret i.
6. Tromler og beholdere med olieprodukter med et volumen større end 25 l skal placeres på en fast, tæt bund med opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten bag opkanten eller i spildbakken skal mindst svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal være dækket af tag/halvtag.
7. Opbevaring af fyrings- eller dieselolie skal ske i typegodkendte tanke under tag/halvtag på fast og tæt bund, således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
8. Tankning af benzin og diesel må kun foregå på støbt plads uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Slangen må ikke kunne nå uden for den støbte plads.
9. Vask af traktorer, maskiner og redskaber må kun ske i marken eller på vaskeplads, der opfylder kravene i vaskepladsbekendtgørelsen. Der foregår ved udstedelsen af miljøgodkendelsen ingen markdrift ud fra husdyrbruget, men dette kan ændres i fremtiden.
10. Ved transport af gylle på offentlige veje skal tanken være lukket, så spild undgås. Hvis der sker spild af fast eller flydende husdyrgødning på offentlig vej alligevel, skal gødningen straks opsamles.
11. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, gældende for det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer), målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer og angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A) (re. 20 µPa). For "Alle dage kl 22-7" skal begge grænser overholdes.

| Tidspunkt                  | Støjgrænse | Støj skal beregnes som * |
|----------------------------|------------|--------------------------|
| Mandag-fredag kl 7-18      | 55 dB(A)   | Gennemsnit over 8 timer  |
| Mandag-fredag kl 18-22     | 45 dB(A)   | Gennemsnit over 1 time   |
| Lørdag kl 7-14             | 55 dB(A)   | Gennemsnit over 7 timer  |
| Lørdag kl 14-22            | 45 dB(A)   | Gennemsnit over 4 timer  |
| Søn- og helligdage kl 7-22 | 45 dB(A)   | Gennemsnit over 8 timer  |
| Alle dage kl 22-7          | 40 dB(A)   | Gennemsnit over ½ time   |
|                            | 55 dB(A)   | Maksimal værdi           |

\* Intervallet, som der tages gennemsnit over, benævnes også "referencetidsrummet"

Såfremt tilsynsmyndigheden finder det påkrævet, skal husdyrbrugets driftsherre bekoste en støjmåling til dokumentation for overholdelse af støjvilkår. Målingen skal udføres af akkrediteret firma.

Vilkåret omfatter ikke støj fra markarbejde.

12. Fodersiloer skal være indrettet, så støvgener i forbindelse med indblæsning af foder minimeres. Foder skal opbevares på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.
13. Der skal holdes rent og ryddeligt i og omkring husdyrbrugets anlæg. Staldhygiejnen skal være høj for at begrænse gener fra fluer og lugt. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til gener fra fluer og lugt, som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området. Bekæmpelsen af fluer skal som minimum ske i overensstemmelse med de nyeste offentliggjorte retningslinjer for skadedyrsbekæmpelse fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

14. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af vilkår i denne godkendelse. Der skal ved tilsyn på forlangende fremvises dokumentation for følgende (dækkende for seneste 5 års produktion):
  - Produktionsarealets størrelse
  - Bortskaffelse af farligt affald (brugte kanyler, medicinrester, lysstofrør, akkumulatorer, spildolie, kemikalier, pesticider, maling, tagplader både med og uden asbest mm.)
15. Brønderslev Kommune skal på forhånd orienteres, hvis der sker ændringer af driftsansvarlig, for eksempel ved salg eller forpagtning.
16. Ved husdyrbrugets ophør skal følgende foranstaltninger udføres:
  - Gyllebeholdere, fortanke, gyllekanaler, rørsystemer, staldafsnit m.v. skal tømmes og rengøres for husdyrgødning
  - Lagre af foder skal tømmes, og foderet bortskaffes
  - Lagre af olieprodukter og kemikalier skal tømmes, og produkterne bortskaffes
  - Affald skal bortskaffes efter gældende regler, især farligt affald.



## Kapitel 4: Vurdering

### 4.1 Erhvervsmæssig nødvendighed og opgørelse af produktionsareal

Det ansøgte nybyggeri er en svinestald, hvoraf hovedparten er indrettet til smågrise. Det er derfor Brønderslev Kommunes vurdering efter godkendelsesbekendtgørelsens §34, stk 3, at det ansøgte er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Af bilag 1 ses en oversigt over hele husdyrbruget. Af bilag 2 fremgår en oversigt over staldbygningerne. Produktionsarealet i hver stald er beregnet i bilag 3.

### 4.2 Samlet emission af ammoniak-kvælstof fra husdyrbruget

Beregningerne over fordampningen af ammoniak-kvælstof fra husdyrbruget giver tallene i tabel 2.

Tabel 2: Fordampning af ammoniak-kvælstof fra husdyrbruget

|   | Fordampning (NH <sub>3</sub> -N pr år) |
|---|--|
| Drift for 8 år siden                        | 3.273 kg                               |
| Nudrift                                     | 3.598 kg                               |
| Ansøgt drift uden gyllekøling               | 8.039 kg                               |
| Effekt af gyllekøling i stald 4 (11,3 %)    | -206 Kg                                |
| Ansøgt drift inkl. effekt af gyllekøling    | 7.833 kg                               |
| Fordampning ved anvendelse af BAT-teknologi | 7.834 kg                               |

Fordampningen øges ved udvidelsen af husdyrbruget fra 3.598 til 7.833 kg ammoniak-kvælstof pr år.

Ved anvendelse af bedste, tilgængelige teknologi (BAT) ville fordampningen være 7.834 kg pr år, og fordampningen i ansøgt drift er derfor 1 kg lavere end dette.

Disse tal vil blive yderligere bearbejdet i de følgende afsnit.

Der er stillet vilkår om anvendelse af gyllekøling i den nye stald, og dette reducerer fordampningen med 206 kg pr år.

### 4.3 Gyllekøling

Der er stillet vilkår om anvendelse af gyllekøling i den nye stald 4. Gyllekøling er en teknologi, som køler gyllen via slanger, som er nedlagt i bunden af gyllekummerne under gulvet i stalden. Væsken i slangerne sendes ind i en varmepumpe, som indvinder varmen og sender den ud i et andet kredsløb til et sted, hvor der er opvarmningsbehov.

Fordi gyllen nu er kølet ned, afgiver den mindre ammoniak. Dermed blæses mindre ammoniak ud med ventilationen, og der afsættes mindre ammoniak i naturområder.

På Skovengen 3 er det planen at opsætte en anlæg, som køler alle gyllekummerne i stald 4. Gyllekummernes overflade areal er beregnet i tabel 3:

Tabel 3: Beregning af overfladeareal af gyllekummer i stald 4:

| Antal rækker | Længde (m) | Bredde (m) | Kummeareal (m <sup>2</sup> ) |
|--------------|------------|------------|------------------------------|
| 2            | 9,2        | 3,06       | 56,3                         |
| 16           | 27,6       | 2,6        | 1148,2                       |
| 4            | 27,6       | 1,6        | 176,6                        |
|              |            |            | 1.381                        |

Det er planen at opsætte en Thermia Mega XL varmepumpe fra Klimadan med en maksimal varmeeffekt på 95 kW og en maksimal køleeffekt på 53,57 kW. Pumpen er imidlertid frekvensreguleret og kører op eller ned afhængigt af varmebehovet i stalden. Den kører derfor ved flere forskellige "gear", og det "gear", som pumpen kører i det meste af tiden, køler med 20 kW.

Den gennemsnitlige køleydelse i kummen (også kaldet den specifikke køleeffekt x) er nu

$$20 \text{ kW} / 1.381 \text{ m}^2 = 14,5 \text{ W/m}^2$$

Reduktionen i fordampning af ammoniak på årsbasis og ved kontinuerlig drift kan nu beregnes med følgende formel:

$$0,85 * x - 0,004 * x^2$$

hvilket giver

$$0,85 * 14,5 - 0,004 * 14,5^2 = 11,5 \%$$

Imidlertid vurderes kontinuerlig drift ikke som realistisk, idet anlægget kan stå stille ved udløste alarmer eller nedbrud, og desuden skal slukkes ved det årlige servicetilsyn. Der er derfor fratrukket en uge fra fuld driftstid, svarende til en årlig driftstid på 8.592 timer. Reduktionen i fordampning af ammoniak giver dermed

$$11,5 \% * 8.592 / 8.760 = 11,3 \%$$

Med denne reduktion overholder ansøgningen om miljøgodkendelse BAT-kravet til fordampning af ammoniak fra husdyrbruget.

Den årlige køleydelse på varmepumpen er nu

$$20 \text{ kW} * 8.592 \text{ timer} = 171.840 \text{ kWh}$$

Der er derfor stillet vilkår om, at varmepumpen skal udstyres med en energimåler og datalogger, således at det kan kontrolleres ved tilsyn, at denne køleydelse faktisk overholdes.

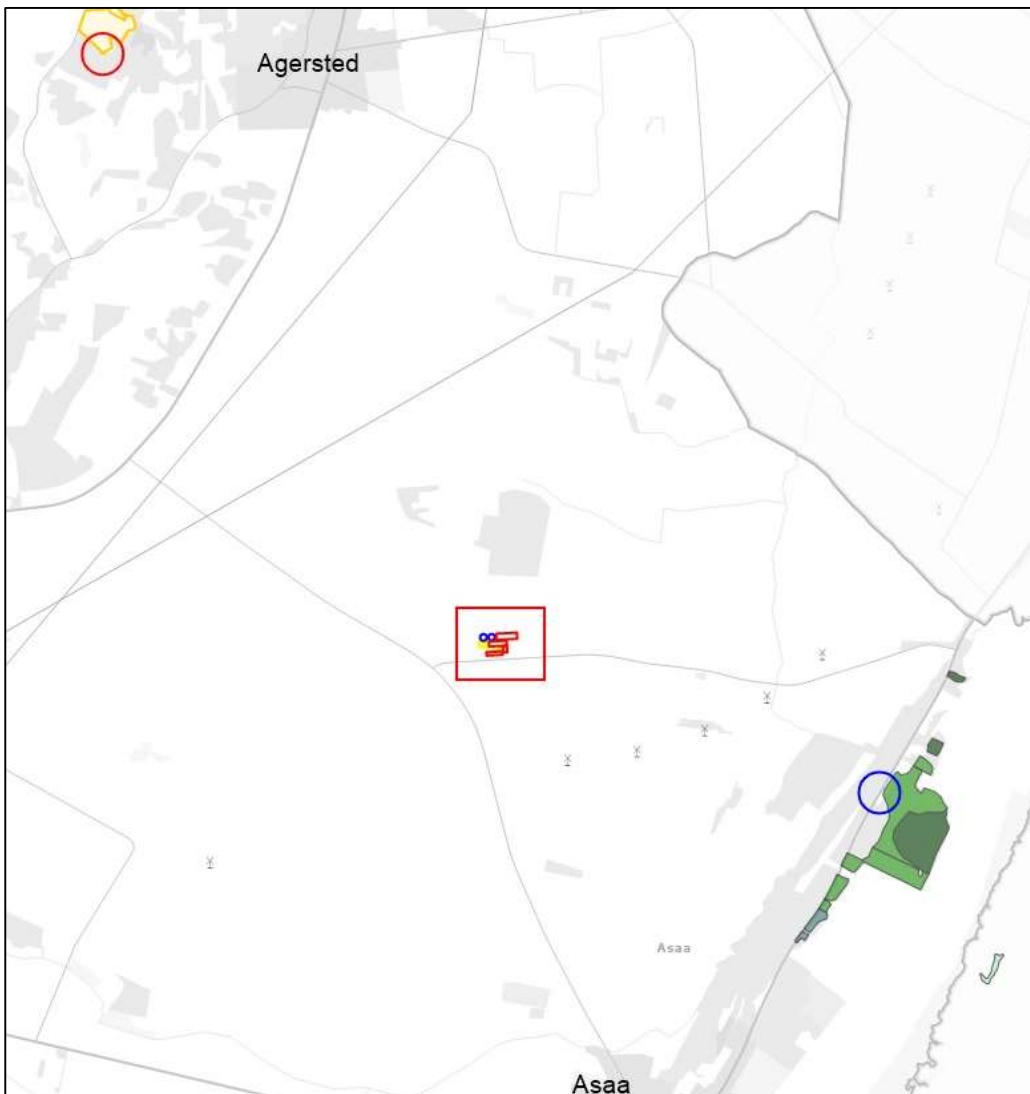
Som nævnt er 20 kW dog kun den køleydelse, som leveres det meste af tiden. Nogle gange leveres mere køling, andre gange mindre. Det forudsættes, at disse afvigelser fra 20 kW er ubetydelige og stort set går op med hinanden.

Hvis ansøger vil anvende en anden pumpe i stedet for den her omtalte, skal dette først godkendes af kommunen (se vilkår herom).

#### 4.4 Deposition af ammoniak-kvælstof på natur

##### Natur i kategori 1 og 2

Godkendelsesbekendtgørelsen indeholder regler for beskyttelse af natur i kategori 1 og 2 i sine §§ 26-27. Der er derfor beregnet deposition af ammoniak-kvælstof fra husdyrbruget på Skovengen 3 i de nærmest-liggende naturområder i kategori 1 og 2. Beregningspunkterne fremgår af figur 2.



Figur 2: Punkter, hvori deposition af ammoniak-kvælstof fra Skovengen 3 er beregnet. Punktet i kategori 1 natur er vist med blå cirkler, punktet i kategori 2 natur er vist med rød cirkel. Skovengen 3 er vist med rød firkant.

Resultatet af beregningerne er vist i tabel 4.

Tabel 4: Deposition af ammoniak-kvælstof fra husdyrbruget i kategori 1- og 2-natur.

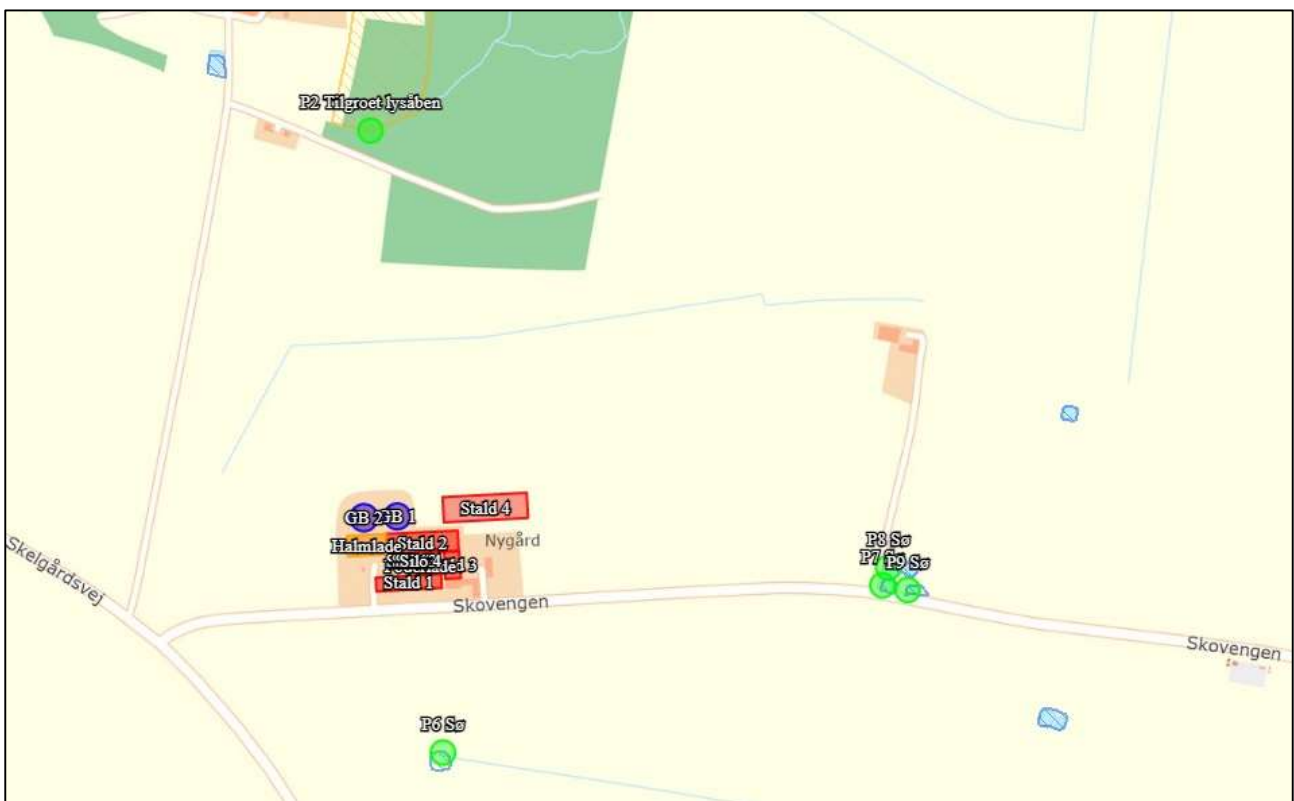
| Naturtype  | Retning fra husdyrbruget | Afstand fra husdyrbruget | Beregnet deposition * | Mest begrænsende regel om maksimal deposition * |
|------------|--------------------------|--------------------------|-----------------------|---|
| Kategori 1 | Øst                      | 2 km                     | 0,1                   | 0,2   |
| Kategori 2 | Nordvest                 | 3,5 km                   | 0,0                   | 1,0   |

\* af ammoniak-kvælstof fra husdyrbruget (kg NH<sub>3</sub>-N pr ha pr år)

### Natur i kategori 3 og natur omfattet af §3

Godkendelsesbekendtgørelsen har ud over de ovenfor nævnte naturkategorier 1 og 2 også en kategori 3 for natur i §29. Samtidig har naturbeskyttelsesloven en beskyttelse af natur i sin §3.

Der er beregnet merdeposition af ammoniak-kvælstof fra husdyrbruget på Skovengen 3 i de nærmest-liggende naturområder omfattet af hhv kategori 3 og §3. Beregningspunkterne fremgår af figur 3.



Figur 3: Naturpunkter (markeret med grønne cirkler) omfattet af §3 eller kategori 3, som er beliggende tættest på Skovengen 3, og hvori merdepositionen af ammoniak-kvælstof fra Skovengen 3 er beregnet.

Beregningerne giver den merdeposition af ammoniak-kvælstof i naturpunkterne, som er vist i tabel 5.

Tabel 5: Merdeposition af ammoniak-kvælstof i nærmestliggende natur omfattet af kategori 3 eller §3. Merdepositionen i mosen er beregnet i to punkter.

| Navn på naturpunkt i ansøgning | Beskyttende regel   | Merdeposition af ammoniak-kvælstof i forhold til nuværende drift / 8 års drift * | Grænse, hvorunder eventuel naturpåvirkning skal accepteres * |
|--------------------------------|---------------------|--|--|
| P2 Tilgroet lysåben            | Kategori 3 overdrev | 0,5 / 0,6  | 1,0  |
| P6-P7 Sø                       | §3 sø               | 0,6 / 0,6  | 1,0  |
| P8-P9 Søer                     | §3 sø               | 0,6 / 0,7  | 1,0  |

\* kg NH<sub>3</sub>-N pr ha pr år

Det fremgår af §29, at der ikke kan kræves merdepositioner på mindre end 1,0 kg. Merdepositioner på mindre end 1,0 kg skal derfor accepteres uden videre faglig vurdering. Merdepositionerne i tabel 5 accepteres derfor.

Det er derfor Brønderslev Kommunes samlede vurdering, at udvidelsen af husdyrbruget ikke påvirker naturområder beskyttet under kategori 1, 2 eller 3 eller efter §3.

#### 4.5 Bilag 4 arter

Der er i området gjort fund af følgende bilag 4 arter: markfirben, odder, spidssnudet frø, vandflagermus, grøn mosaikguldsmed (og krebseklo) og sydflagermus. Det nærmeste fund er dog gjort mere end 400 m øst for husdyrbruget, og her var der tale om grøn mosaikguldsmed. Den ansøgte drift på husdyrbruget på Skovengen 3 vurderes ikke at have nogen virkning på dyrene på denne afstand.

I nærheden af husdyrbruget vil der ske en merdeposition af ammoniak-kvælstof som omtalt ovenfor. I disse områder kan det tænkes, at de øvrige, nævnte arter også lever, selv om der ikke er gjort konkrete fund af dem. Merdeposition af ammoniak-kvælstof i store mængder kunne muligvis påvirke levestederne for disse arter, men fordi det er afklaret ovenfor, at merdepositionen af ammoniak-kvælstof er så begrænset på de pågældende levesteder, at det ikke vil påvirke levestederne, vurderes det, at eventuelle bilag 4 arter dermed heller ikke vil blive påvirket.

#### 4.6 BAT

Ifølge godkendelsesbekendtgørelsens §25 skal fordampningen af ammoniak-kvælstof fra husdyrbruget reduceres til et niveau svarende til, hvad den ville have været, hvis der på husdyrbruget blev anvendt det, der defineres som "bedste, tilgængelige teknologi" (BAT). Der skal altså ikke nødvendigvis anvendes den teknologi, som er defineret som BAT, men fordampningen af ammoniak-kvælstof må ikke være højere end det niveau, den ville have været på, hvis der var blevet anvendt BAT-teknologi. Hvis driftsherren kan reducere fordampningen til BAT-niveauet på andre måder, som passer ham bedre, er dette fuldt acceptabelt.

På Skovengen 3 er det beregnet, at anvendelsen af BAT-teknik ville medføre, at fordampning reduceres til 7.834 kg ammoniak-kvælstof pr år (se beregningerne i afsnit 4.2). I den ansøgte drift anvendes gyllekøling i stald 4, og fordampningen reduceres dermed til 7.833 kg. BAT-kravet overholdes dermed for så vidt angår fordampning af ammoniak-kvælstof.

Dernæst skal det efter godkendelsesbekendtgørelsens §35, stk 1 vurderes, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af BAT-teknik på andre områder af driften.

I den forbindelse er ansøger ifølge godkendelsesbekendtgørelsens §4, stk 3 forpligtet til at levere en række oplysninger, som fremgår af bekendtgørelsens bilag 1, punkt C, og blandt disse er en redegørelse for "husdyrbrugets valg af den bedste tilgængelige teknik (BAT) ... herunder i forhold til råvarer, energi, vand, management m.v."

Ansøger har indsendt disse oplysninger i en miljøkonsekvensrapport, hvor der fra side 11 og fremefter leveres følgende oplysninger:

*"I ansøgningen redegøres der for brugen af BAT for følgende 5 områder:*

- *Staldindretning*
- *Foder*
- *Opbevaring/behandling af husdyrgødning*
- *Forbrug af vand og energi samt management.*
- *Anvendte teknologier og evt. fravalg af oplagte teknologier. Samt generel management."*

Efter et afsnit om staldindretning hedder det videre:

*"Foder, foderopbevaring og fodringstrategi og BAT*

*Der anvendes vådfoder for den eksisterende produktion, mens der i smågrisestalden vil blive anvendt tørfoder.*

*Der kan anvendes fasefodring til grisene, således der anvendes to eller flere forskellige foderblandinger i perioden fra indsætning til slagting. Ved fasefodring er det muligt at fodre slagtesvinene efter deres forskellige vægtklasser, derved reduceres udskillelsen af kvælstof og fosfor.*

*Foderblandingerne tilsættes syntetiske aminosyrer. Ved at reducere proteinindholdet i foder samtidig med tilsætning af frie essentielle aminosyrer undgås at overfodre med ikke-essentielle aminosyrer. Det giver en bedre proteinudnyttelse og mindre overskydende protein, hvorved kvælstofudskillelsen mindskes. Ved at reducere protein i foder opnås desuden, at grisene mindsker vandoptagelsen, således de udskiller mindre urin, hvilket giver en mindsket mængde gylle.*

*De anvendte foderblandinger tilsættes enzymet fytase, hvorved fordøjeligheden af foderet naturlige indhold af fosfor øges og udskillelsen af fosfor med gødningen reduceres.*

*Foder kommer hovedsageligt fra ansøgers egen kornproduktion og opbevares i siloer på ejendommen.*

*Redegørelse for anvendelse af BAT*

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten.

*Samlet konklusion*

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT.

*Opbevaring og behandling af husdyrgødning og BAT*

Husdyrgødningen opbevares i staldanlæggets gyllekummer, fortank og to gyllebeholdere på henholdsvis 3.000 og 3.500 m<sup>3</sup>.

Gyllen anvendes primært til udbringning på egne arealer beliggende omkring ejendommen. Transportopgørelsen i denne ansøgning afspejler fleksibiliteten til at variere afsætningen af gyllen.

Begge gyllebeholdere er etableret med et godt flydelag. Der omrøres kun i beholderne i forbindelse med udbringning eller transport til biogas.

Begge tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav til pumper etc. Der udføres 10-års beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt en gang årligt med henblik på inspektion.

Der foretages ikke behandling (separation, beluftning, biologisk behandling, forsuring, kompostering eller lign.) af husdyrgødningen på anlægget. Der er tilstrækkeligt areal til rådighed i nærområdet for udbringning af gyllen.

*Redegørelse for anvendelse af BAT*

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Jf. BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, markedsmuligheder for produktion af grøn energi samt lokale regler.

*Samlet konklusion*

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring og behandling af husdyrgødning, med BREF-dokumentet vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT.

*Energi- vand, og resurseforbrug og BAT*

Ud fra en økonomisk betragtning vil ansøger løbende forsøge at reducere både energi- og andet ressourceforbrug på ejendommen for at reducere miljøpåvirkning og forbedre det økonomiske indtjeningsgrundlag.

Generelt set tilstræber ansøger at anvende de energirigtige løsninger i staldene, som omkostningsmæssigt er tilsvarende staldenes stand og nedslidningsgrad. Vedrørende udskiftning af udtjent materiel vil der som

udgangspunkt altid vælges de mere energirigtige løsninger. Ved udskiftning af belysning vil der som udgangspunkt altid vælges LED-belysning da LED-belysning som udgangspunkt har et lavere energiforbrug.

Vedr. halmforbrug til opvarmning, strømforbrug til ventilation og vandforbrug til henholdsvis drikkevand tilstræbes det at forbruget holdes på et så lavt niveau som muligt. Forbruget ved samtidig optimeres ved etablering af smågrisestalden, da gyllekølingen her vil kunne indgå som varmekilde.

#### Elforbrug lys og ventilation

Ejendommens elforbrug registreres og følges op. Det årlige skønnede forbrug er på 220.000 kWh. Hovedparten af forbruget går til drift af ventilation og lys, foderanlæg samt i mindre grad gyllepumper og mindre maskiner såsom højtryksrensere, kompressor mf.

Der er på nuværende tidspunkt delvist skiftet belysning til LED, og der vil ved nedslidning af gammel belysning blive suppleret med udskiftning til LED, derfor forventes forbruget af strøm til belysning at falde en lille smule.

Ventilationsanlæg udskiftes ligeledes løbende efterhånden som eksisterende anlæg slides ned.

Ansøger vurderer at så længe strømforbruget kontrolleres, registreres og følges op, samt at ventilation rengøres for at modvirke modstand i anlægget, samt at udtjent ventilation og belysning udskiftes løbende, vil strømforbruget være reduceret til et niveau der er at betegne som BAT.

#### Varme

Staldene opvarmes efter behov af et halmfyr, varmen vil efter etablering af smågrisestalden, kunne komme fra gyllekølingsanlægget.

Forbruget af halm vil være stærkt årstidsafhængigt, og vil ofte være forbundet med store variationer fra år til år.

#### Vand

Der er estimeret et årligt forbrug af vand på 14.000. Vandforbruget kontrolleres, registreres og følges op løbende, således evt. vandspild kan hurtigt registreres og stoppes igennem udskiftning af sliddele.

Det forventes at 1/2 af vandforbruget vil gå til drikkevand og 1/2 af vandforbruget vil gå til vask af stalde. Der anvendes iblødsætning af stalde før vask, således vandforbrug til vask begrænses mest muligt.

Ansøger vurderer, at så længe vandforbruget kontrolleres registreres og følges op, samt at sliddele og defekte eller dryppende drikkepipler og haner udskiftes, samt at der ved udskiftning af materiel vælges vandbesparende alternativer, vil den ansøgte produktion med hensyn til vandforbrug være at betegne som BAT.

#### Redegørelse for anvendelse af BAT

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til energiforbrug og andet resurseforbrug i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Når der anvendes mekanisk ventilation, er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.



*I henhold til BREF er det med henblik på at reducere vandforbruget BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager.*

*Samlet konklusion*

*Sammenholdes ansøgers tiltag med henblik på reduktion af energiforbruget med BREF-dokumentet vurderes det, at den ansøgte produktion lever op til BAT. ”*

Og til sidst oplyses følgende:

*”Generel management*

*Herunder beskrives ansøgers tilgang til management på ejendommen ift. produktionen:*

- *Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres*
- *Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov.*
- *Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således nyeste viden altid anvendes.*
- *Der føres medicinjournal og logbog for gylletanke.*
- *Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.*
- *Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.*
- *Gyllepumpning foregår altid under opsyn.*
- *Energi- og vandforbrug, samt forbrug af fyringsolie til opvarmning registreres og følges op.*
- *Der er lavet beredskabsplan således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt, denne opdateres hvert år. (Se bilag).*
- *Der indføres miljøledelsesplan for husdyrbruget.*

*BAT vedr. management og egenkontrol*

*I henhold til BREF (2017) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld. Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til management i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, da management vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.*

*Samlet konklusion*

*Sammenholdes ansøgers redegørelse for management og egenkontrol med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT.”*

Brønderslev Kommune vurderer herudfra, at kravet om anvendelse af BAT i §35, stk 1 er opfyldt.

#### 4.7 Lugt

Grænserne for, hvor meget et husdyrbrug, der miljøgodkendes, må lugte, findes i godkendelsesbekendtgørelsens §31. Der findes 3 beskyttelsesniveauer, et for hvert af følgende kategorier af omboende:

1. Eksisterende/fremtidigt byzone/sommerhusområde
2. Samlet bebyggelse eller lokalplanlagt område til boliger, rekreative formål mv.
3. Enkeltnaboer uden landbrugspligt

Der er en grænseværdi for hver kategori, og lugten må højst overskride denne grænseværdi i 1% af de 8.760 timer i et år (dvs i 87,6 timer). Grænseværdien er skrappest for nr 1 og mest lempelig for nr 3. Ud fra denne regel er det beregnet, hvor langt der skal være fra husdyrbruget til de omboende i de 3 kategorier, for at lugten højst overskrider grænseværdien i 1% af tiden. Disse afstande kaldes geneafstande. Af tabel 6 kan det ses, hvad geneafstandene er for husdyrbruget på Skovengen 3, sammenlignet med, hvad afstandene til de nærmeste omboende er.

Tabel 6: Geneafstande og afstande for de 3 kategorier af omboende for husdyrbruget Skovengen 3.

|                        | Geneafstand | Nærmeste omboende | Afstand til nærmeste omboende |
|------------------------|-------------|-------------------|-------------------------------|
| Byzone/sommerhusområde | 1.079 m     | Asaa              | 1.698 m                       |
| Samlet bebyggelse      | 880 m       | Ørsøvej 108       | 3.444 m                       |
| Nabo                   | 455 m       | Skelgårdsvej 56   | 963 m                         |

Som det ses, er ligger de omboende længere væk end geneafstandene, og lugtreglerne er derfor overholdt i den ansøgte drift.

#### 4.8 Generelle afstandskrav

Husdyrbruglovens §§6-8 indeholder en række generelle afstandskrav. Den ansøgte drift på Skovengen 3 er gennemgået for alle disse.

I §6 forbydes udvidelse af stalde og gylletanke, der medfører forøget forurening –

- 1) i et eksisterende/fremtidigt byzone/sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, rekreative formål mv.
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Der er intet af det nævnte i op til 50 m fra Skovengen 3.

I §7 forbydes udvidelse af stalde og gylletanke, hvis anlægget ligger i en afstand på mindre end 10 m til eller helt eller delvis inden for bestemte ammoniakfølsomme naturtyper. Det gør Skovengen 3 ikke.

I §8, stk 1 forbydes udvidelse af stalde og gylletanke, der medfører forøget forurening, inden for en række afstande. I tabel 7 er afstandskravene i stk 1 sammenholdt med afstandene i den ansøgte drift.

Tabel 7: Overholdelse af afstandskrav i husdyrbrugslovens §8, stk 1.

| Element                    | Afstandskrav | Afstand             |
|----------------------------|--------------|---------------------|
| Enkelt vandindvinding      | 25 m         | 1600 m mod nordvest |
| Alment vandforsyningsanlæg | 50 m         | 2700 m mod nordvest |
| Vandløb/sø                 | 15 m         | 191 m mod nord      |
| Offentlig vej              | 15 m         | 19 m til Skovengen  |
| Levnedsmiddel-virksomhed   | 25 m         | 2000 m mod syd      |
| Beboelse på samme ejendom  | 15 m         | 30 m                |
| Naboskel                   | 30 m         | 192 m mod nord      |

Som det ses af tabellen, er alle afstandskrav i §8, stk 1 overholdt.

Dermed er alle afstandskrav til §§6-8 overholdt.

#### 4.9 Støj, støv, transport, uheld og risici, affald og skadedyr (fx fluer)

Af ansøgers indsendte miljøkonsekvensrapport fremgår følgende fra side 7 og fremefter:

##### Trafik og transport

Adgangen til ejendommen sker ad Skovengen. I forbindelse med den nye godkendelse vil der ske en forøgelse i antallet af transporter til og fra ejendommen, og omkringværende trafik vil altså kunne opleve stigende gener.

Primære transporter til og fra husdyrbruget vil være transport af levende dyr til og fra ejendommen, samt tilkørsel af foder, og gylletransporter.

Der vil være nogen gener, som følge af transport, for naboer, særligt i forbindelse med transport af levende dyr og gylletransporter. Det vurderes dog at være gener der ligger indenfor det forventelige for en produktion som den ansøgte, og det vurderes også at der ikke er væsentlige ændringer i forbindelse med den ansøgte produktion, i forhold til den nuværende situation.

Derudover foregår de fleste transporter indenfor almindelig arbejdstid, hvor der er større sandsynlighed for at naboer er på arbejde.

Gylletransporter til udbringning og transporter til og fra ejendommen med eget korn er sæsonbetonet, mens øvrige transporter med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året.

Det vurderes samlet set, at vejnettet omkring ejendommen, uden væsentlige problemer for den øvrige trafik, og uden uacceptable gener for naboer, vil kunne afvikle transporterne i forbindelse med produktionsændringen.

Støj og støv

Normale større støjkloder på husdyrbruget vil være ventilationsanlæg, foderanlæg, gyllepumper og transport af levende dyr. Mindre støjkloder vil være højtryksrenser, foderindblæsning og diverse transporter til og fra ejendommen.

De normale større støvkloder på husdyrbruget er håndtering, indblæsning og kørsel med foder og halm, i nogen grad vask af stalde, men primært er det transport og kørsel med maskiner der er den større væsentlige støvklode. Støvkloder der er tilknyttet markdriften, i form af såning, pløjning etc. er udeladt af denne vurdering.

Samtlige kloder til genepåvirkninger af støv og støj er placeret indendørs, og siden afstandene til omkringliggende naboer er relativt store, vurderes det at de gener der måtte komme i form af støj, er at betegne som forsvindende lille baggrundsstøj.

Derudover vurderes det at støv og støjgener er begrænsede og forventelige for en produktion som den ansøgte, og at der ikke sker en øgning af generne som følge af produktionsændringen.

Jord

I umiddelbar nærhed af husdyrbruget er der ikke udlagt råstofgraveområde eller råstofinteresseområde. Der skal udføres jordarbejde i forbindelse med det ansøgte, da der etableres nye stalde i forbindelse med den ansøgte produktion.

Uheld og risici

Den største risiko for mennesker og dyr på husdyrbruget vurderes at være brand i stald og driftsbygninger. Der er taget forholdsregler på husdyrbruget for at forhindre brand. Blandt andet er der opstillet brandslukningsudstyr. Samt der foreligger instrukser for de ansatte om hvad de skal gøre i tilfælde af brand. Derudover er der udarbejdet en beredskabsplan der fortæller hvilke aktioner der skal tages i forbindelse med brand.

Den største miljømæssige risiko i forbindelse med den ansøgte produktion vurderes at være overløb i forbindelse med pumpning af gylle, derudover vurderes forurening som følge af vælt/uheld med maskiner i forbindelse med transport af gylle som en mindre risiko. Der er taget forholdsregler i forhold til begge tilfælde i forbindelse med udarbejdelsen af beredskabsplan for ejendommen.

Der er altid overvågning ved pumpning af gylle. Der foretages beholderkontrol hvor det sikres at opbevaringslagrene er intakte. Ligeledes fokuseres der på at udkørsel af gylle foretages med korrekt dæktryk og at traktorer og vogne er i forsvarlig stand ved udkørsel.

Udslip og tyveri af kemikalier og planteværnsmidler fra lager vurderes at være en mindre betydelig risiko. Kemikalier opbevares i aflåst kemirum på Ørsøvej 140.

Der henvises desuden til afsnittet om management og egenkontrol, samt beredskabsplan (bilag). Her i gennemgås hvilke forholdsregler der skal tages af ejere og ansatte på husdyrbruget, hvis de beskrevne risici skulle opstå.

Affald

Overordnet set må det betegnes som meget begrænsede mængder affald der fremkommer fra ejendommens produktion. Størsteparten af emballagen på indkøbte varer kommer i form af paller og papkasser samt plastikdunke.

Tilskudsfoder leveres med lastbil. Det vurderes således som meget begrænset hvilke affaldsmængder der fremkommer fra emballage fra foder.

Der er en begrænset mængde restaffald fra den daglige drift. Denne afhændes via kommunal ordning.

Klinisk risikoaffald fra for eksempel kanyler og skalpeller vil blive afhentet via dyrlæge.

Evt. udtjent materiel som for eksempel udtjente ventilatorer, udskiftes og afhændes som skrot.

Affaldshierarkiet som beskrevet i miljøbeskyttelseslovens §6b opfyldes igennem en rationel bestilling af varer til ejendommen. Der bestilles, hvis muligt sække- og kassevarer i så store partier som muligt, dog tilpasset hvad der er rationelt for driften. Således begrænses den totale affaldsmængde.

På husdyrbruget tilsigtes der mest muligt genbrug, hvor det giver mening. Alt affald kildesorteres i de større fraktioner. Herunder kan også nævnes at metalskrot og elektroscrot afhændes til produkthandler således at de genanvendes i størst mulig grad. Det skal dog understreges at det forventes at det er meget begrænsede mængder affald som der forventes produceret ved den ansøgte produktion.

Af specielle affaldstyper kan nævnes mediciner og kanyler. Disse er vanskelige at nyttiggøre på anden vis end som farligt affald, og de behandles som sådan.

Der er redegjort for placering af dagrenovationsaffald på medsendte bilag.

Det er ansøgers vurdering at affaldsproduktionen fra produktion er meget begrænset, og er på linje med hvad der er forventeligt for en produktion som den ansøgte.

Ansøger har først og fremmest ingen interesse i at producere mere affald end højst nødvendigt. Ansøger vurderer at så længe affaldshierarkiet iagttages, vil affaldsproduktionen være begrænset mest muligt. Så længe affald sorteres i størst mulig grad samt afhændes i henhold til afhentningsaftaler, vil produktionsændringen kunne gennemføres uden væsentlige påvirkninger af omgivelserne.

Døde dyr

Døde dyr opbevares i kølecontainer og afhentes af DAKA jf. regler om afhentning af dyr i bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.

Fluer og Skadedyr

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, samt kommunens anvisninger. Der er lavet egen aftale med hensyn til rottebekæmpelse. Evt. flueproblemer bekæmpes med gyllefluer i staldene.

Det er ansøgers vurdering at så længe skadedyr bekæmpes effektivt, og når problemerne opstår, samt i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom, samt kommunens anvisninger, vil gener fra skadedyr være forventelige og ikke uacceptable.

*Ansøger vurderer også at gener fra skadedyr ikke vil øges som følge af ændringen i produktionen.”*

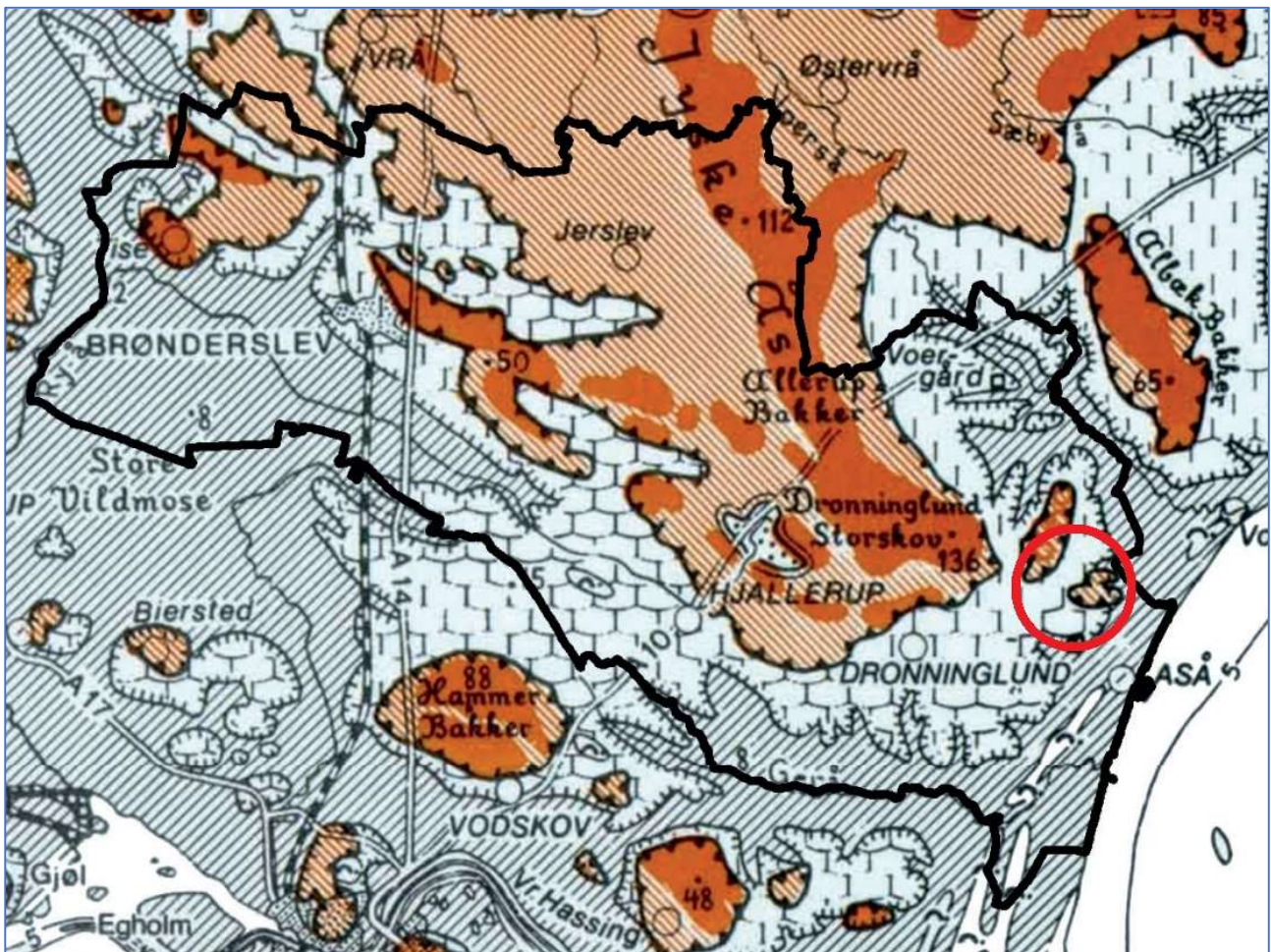
Som bilag 4 og 5 er indsat den miljøoversigt og den afløbsplan, som ansøger har indsendt. Ved udstedelsen af miljøgodkendelsen drives der ikke markdrift fra husdyrbruget, og som det fremgår af bilagene, sker der ingen opbevaring af olie, kemikalier eller farligt affald i nærheden af afløb af tag- eller overfladevand. Afløb af tagvand sker til grøft nord for husdyrbruget.

Brønderslev Kommune vurderer derfor ud fra disse oplysninger, at husdyrbrugets afløb er indrettet på en måde, som ikke indebærer væsentlige risici for afløb til vandmiljøet ved eventuelle uheld.

Dernæst er der stillet 4 vilkår vedrørende tankning og opbevaring af fyrings- og diesellole samt opbevaring af olieprodukter og vask af maskiner. Med disse vilkår vurderes den ansøgte drift ikke at medføre væsentlige risici for tab af disse produkter til jord og grundvand.

Brønderslev Kommune vurderer samlet set, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger for at begrænse generne for omgivelserne fra støj, støv, transport, uheld og risici, affald og skadedyr fra husdyrbruget på Skovengen 3.

#### 4.10 Landskab



Figur 4: Landskaber i Brønderslev Kommune. Husdyrbruget på Skovengen 3 er vist med rød cirkel.



Brønderslev Kommune har gennemført en landskabskarakterkortlægning af hele kommunens landskab i løbet af 2019. Husdyrbruget på Skovengen 3 ligger i kommunens karakterområde 4 ”Dronninglund Landbrugsflade”, hvor det beskrives således:

*”Landskabet karakteriseres ved sit flade terræn i overgangen mellem kysten og det bagvedliggende bakkelandskab. Karakterområdet er domineret af store marker og få læhegn. Skalaen er stor og beplantningen i relation til de mange gårde og huse er flere steder det eneste, der bryder kigget gennem landskabet.”*

Den østlige del af karakterområde 4, hvori Skovengen 3 er beliggende, har fået tilstandsvurderingen dårlig. Målsætningen er ”vedligeholde”. Denne målsætning betyder, at udvikling i landskabet i videst muligt omfang skal ske med hensyn til landskabets karaktergivende elementer og strukturer, så landskabskarakteren så vidt muligt opretholdes.

Kortlægningens anbefaling for området er:

*”Landskabets karakter med det flade terræn og sparsom beplantning kan rumme forskellige anvendelse og udvikling på fladen. Høj bebyggelse bør undgås, da det vil dominere landskabet og være synlige fra hele karakterområdet og længere uden for området. Større landbrugsbyggeri kan være dominerende i det flade landskab. Bygningerne bør opdeles i mindre enheder eller nedgraves i terrænet. Der bør være samlet beplantning i grupper eller plamager omkring bygningerne frem for læhegn.”*

Brønderslev Kommune har for Skovengen 3 netop sat vilkår om beplantning omkring bygningerne for at fremme tilpasningen til kortlægningens anbefalinger.

Brønderslev Kommune vurderer, at det ansøgte er i overensstemmelse med landskabsanalysens anbefalinger.

#### 4.11 Fortidsmindeudpegninger

På den mark, hvorpå stald 4 opføres, er der ikke registreret fortidsminder. De nærmeste beskyttede diger omfattet af museumslovens §29a er vist på bilag 6, og ligger knap 200 m syd for husdyrbruget. Det vurderes, at digerne ikke påvirkes af den ansøgte drift.

#### 4.12 Kommuneplanen

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til kommuneplanens udpegninger ses af tabel 8.

Husdyrbruget ligger inden for udpegning nr 2.1.4 for store husdyrbrug. Derudover ligger husdyrbruget med 2,6 km til kysten inden for udpegning 2.3.5 Kystlandskabet. Planlovens kystnærhedszone på 3 km fra kyst er indarbejdet i denne udpegning, men zonens begrænsninger gælder ikke for byggeri, som er afhængig af den ansøgte placering, og det vurderes at være tilfældet for den nye stald på Skovengen 3.

Tabel 8: Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Brønderslev Kommuneplan 2021.

| Retningslinie |  | Ligger husdyrbruget inden for udpegningen? |
|---------------|--|--|
| Nr            | Navn   |  |
| 2.1.3         | Særligt værdifulde jordbrugsområder                            | Nej  |
| 2.1.4         | Store husdyrbrug   | Ja   |
| 2.2.4         | Potentielle naturområder                                       | Nej  |
| 2.2.5         | Økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser | Nej  |
| 2.3.2         | Geologiske bevaringsværdier                                    | Nej  |
| 2.3.3         | Særligt værdifulde landskaber                                  | Nej  |
| 2.3.4         | Større uforstyrrede landskaber                                 | Nej  |
| 2.3.5         | Kystlandskabet   | Ja   |

Det vurderes herudfra, at den ansøgte drift ikke er i strid med kommuneplanens retningslinier.

#### 4.13 Alternativer

Ansøger har i den indsendte miljøkonsekvensrapport fremført følgende vedrørende alternativer til udvidelsen af husdyrbruget:

*”Et alternativ til det ansøgte er en etablering af en tilsvarende produktion på en anden ejendom end den ansøgte. Dette vil omfatte eventuelt køb af ejendom, opgradering af inventar, evt. ny miljøgodkendelse, samt flytning af dyr med tilhørende opstartsvanskeligheder og produktionsnedgang i opstartsfasen.*

*Ansøger vurderer at siden husdyrbrugene er i kontinuerlig drift, og produktionsapparatet er i fornuftig stand sammenholdt med afstanden til naboer og natur, vil det give god mening at fortsætte driften af staldene, og udvikle ejendommen fremadrettet.*

*Den ansøgte produktion giver god mening i forhold til at godkendelsen er fleksibel, da det giver mulighed for at ansøger kan tilpasse og optimere produktionen.*

*Med den ansøgte produktionsændring opretholdes en harmonisk og optimal bedrift. Samtidig er der stadigvæk forholdsvis langt fra ejendommen til natur og naboer og produktionsændringen vurderes ikke at ville medføre en væsentlig negativ påvirkning af omgivelserne.*

*0-alternativet vil betyde at ejendommens produktion vil stagnere, og der vil ikke være mulighed for at kunne udnytte produktionsapparatets potentiale fuldt ud til at opnå bedre resultater for hele produktionen.”*

Brønderslev Kommune er enig i disse betragtninger og vurderer udvidelsen af Skovengen 3 som det bedste alternativ.



## Kapitel 5: Lovgrundlag

|                             |  |
|-----------------------------|--|
| Husdyrbrugloven             | Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr 520 af 01-05-2019   |
| Godkendelsesbekendtgørelsen | Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 2256 af 29-12-2020   |
| Vaskepladsbekendtgørelsen   | Bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, BEK nr 1401 af 26/11/2018, med senere ændringer |
| Støjvejledningen            | Jf. vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 fra november 1984.   |
| Naturbeskyttelsesloven      | Lov om naturbeskyttelse LBK nr 240 af 13-03-2019   |

Desuden henvises til Landskabsanalyse af Brønderslev Kommune, August 2020

## Kapitel 6: Høringer og klagevejledning

### 6.1 Høringer

Ansøgningen om miljøgodkendelse er den 20. september 2021 annonceret i høring på kommunens hjemmeside i såkaldt foroffentlighed. Der indløb ingen bemærkninger i høringsperioden.

Udkastet til miljøgodkendelse er den 8. marts 2022 udsendt i høring indtil 12. april 2022, jf godkendelsesbekendtgørelsens §61, stk 1. Der indkom ingen bemærkninger i høringsperioden.

Konsekvenszonen er 1291 m.

### 6.2 Klagevejledning

Denne miljøgodkendelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

#### **Klagefrist**

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen eller beslutningen er meddelt. Er afgørelsen eller beslutningen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag. Denne miljøgodkendelse er offentlig bekendtgjort følgende dato: 19. april 2022.

#### **Hvem er klageberettiget?**

De klageberettigede er:

- afgørelsens adressat,
- miljø- og fødevarerministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt,
- enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald,
- Styrelsen for Patientsikkerhed,
- Danmarks Fiskeriforening kan påklage miljøgodkendelsen, for så vidt angår spørgsmål om forurening af vandløb, søer eller havet,
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark kan påklage miljøgodkendelsen, for så vidt angår spørgsmål om forurening af vandløb og søer,
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd kan påklage miljøgodkendelsen, når væsentlige beskæftigelsesmæssige interesser er berørt,
- Forbrugerrådet kan påklage afgørelser i det omfang, afgørelserne er væsentlige og principielle,
- lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, kan påklage afgørelser, som foreningen eller organisationen har ønsket underretning om, jf. lovens §61,
- lokale foreninger og organisationer, der efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, kan påklage afgørelser, som foreningen eller organisationen har ønsket underretning om, jf. lovens §61,

når afgørelsen berører sådanne interesser og klagen har til formål at varetage natur og miljøbeskyttelse,

- landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål, kan påklage miljøgodkendelsen, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, der efter deres vedtægter har til formål at varetage væsentlige rekreative interesser, kan påklage miljøgodkendelsen, når afgørelsen berører sådanne interesser og klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse.

### **Hvordan klager man gennem den digitale klageportal?**

Klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet indgives som hovedregel ved anvendelse af nævnets digitale klageportal på <https://naevneneshus.dk>. Klik på "Gå direkte til klageportalen" og følg vejledningen.

### **Kan man klage uden om den digitale klageportal?**

Som udgangspunkt skal man bruge den digitale klageportal, hvis man vil indgive en klage. Men i særlige tilfælde kan nævnet give lov til, at man klager via brev (enten papirbrev eller mail). Det kan være tilfældet, f.eks. hvis man har et særlig handicap, har kognitiv eller fysisk funktionsnedsættelse, lider af demens, mangler digitale kompetencer, er socialt udsat, har en eller flere psykiske lidelser eller har sprogvanskeligheder, hvor hjælp og vejledning fra myndigheden eller nævnet ikke vurderes at være en egnet løsning.

I sådanne og visse andre tilfælde kan nævnet tillade, at man klager med almindelig papirpost eller mail.

Ønsker man at klage pr papirpost eller mail, skal man indlevere anmodning om fritagelse for dette til Brønderslev Kommune. Kommunen sender anmodningen videre til klagenævnet. Brønderslev Kommune har adressen Ny Rådhusplads 1, 9700 Brønderslev.

I anmodningen skriver man:

1. at man ønsker fritagelse fra anvendelse af den digitale klageportal
2. hvilken afgørelse man ønsker at klage over
3. om man er fritaget fra anvendelse af digital post

Hvis klagenævnet giver lov til klage uden om klageportalen, kan man herefter indgive selve klagen til kommunen pr mail eller brev, hvorefter kommunen på borgerens vegne opretter klagen i klagesystemet.

### **Klagegebyr**

Det koster som udgangspunkt 900 kr for privatpersoner og 1.800 kr for virksomheder/organisationer at klage. Klagegebyret tilbagebetales hvis klagesagen fører til, at den afgørelse, der klages over, ændres eller ophæves.

Man får også klagegebyret tilbage, hvis man får helt eller delvist medhold i klagen. Man får dog ikke gebyret tilbage, hvis den eneste ændring er, at fristen i den afgørelse, der er klaget over, forlænges.

### **Efter at klagen er indleveret**

Hvis Brønderslev Kommune fastholder afgørelsen, efter at der er klaget over den, videresender kommunen senest 3 uger efter klagefristens udløb klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Samtidig sender kommunen en kopi af sin udtalelse til sagen til de i klagesagen involverede. Denne udtalelse kan der indsendes bemærkninger til inden for en 3 eller 4 ugers frist.

### **Opsættende virkning**

At en klage over en miljøgodkendelse har opsættende virkning betyder, at det er ulovligt for driftsherren at tage miljøgodkendelsen i brug, før klagesagen er afgjort. Hvorvidt en klage har opsættende virkning eller ej, afhænger først og fremmest af, om miljøgodkendelsen ”indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer”. Et eksempel på bebyggelse uden tilknytning kan være en gylletank, som placeres fjernt fra gården på en åben mark.

#### **Hvis miljøgodkendelsen IKKE indebærer opførelse uden tilknytning:**

Hvis miljøgodkendelsen ikke indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning, er hovedreglen, at hvis en miljøgodkendelse er udstedt (og andre nødvendige tilladelser også er på plads) og derpå bliver påklaget, så må ansøger gerne gå i gang med f.eks. det byggeri, som han har fået lov til. MEN – klagesagen er jo ikke afgjort på det tidspunkt, og hvis nævnet f.eks. efterfølgende ophæver miljøgodkendelsen, så bliver byggeriet dermed ulovligt og skal i yderste tilfælde rives ned igen. Selv om det er lovligt for landmanden at gå i gang med byggeriet, kan han altså efterfølgende blive tvunget til at rive det ned igen, så der er betydelig risiko involveret ved at udnytte en miljøgodkendelse, før klagesagen er afgjort.

Derudover kan nævnet i sin sagsbehandling ændre hovedreglen, så der pålægges opsættende virkning. Dermed bliver det ulovligt at tage miljøgodkendelsen i brug.

#### **Hvis miljøgodkendelsen INDEBÆRER opførelse uden tilknytning:**

Hvis en miljøgodkendelse derimod indebærer opførelse af bebyggelse uden tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, vender hovedreglen vedr. opsættende virkning lige modsat. Miljøgodkendelsen må så ikke udnyttes før klagefristens udløb, og hvis miljøgodkendelsen bliver påklaget, har klagen opsættende virkning. Men også her kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet overtrumfe lovens regler og bestemme, at klagen alligevel ikke har opsættende virkning.

Skulle nævnet gøre det, gælder dog fortsat den ovenfor omtalte risiko for, at nævnet ophæver miljøgodkendelsen, hvorved det opførte byggeri bliver ulovligt.

## BILAG 1: Situationsplan, hele husdyrbruget

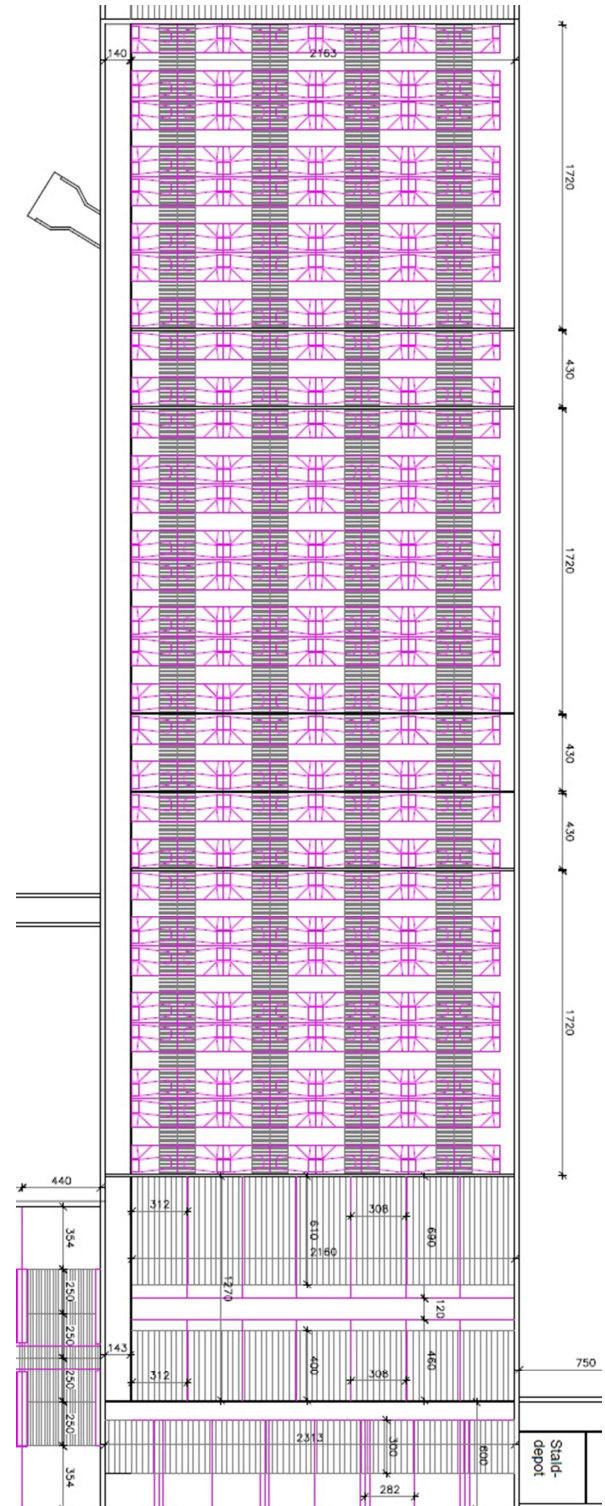
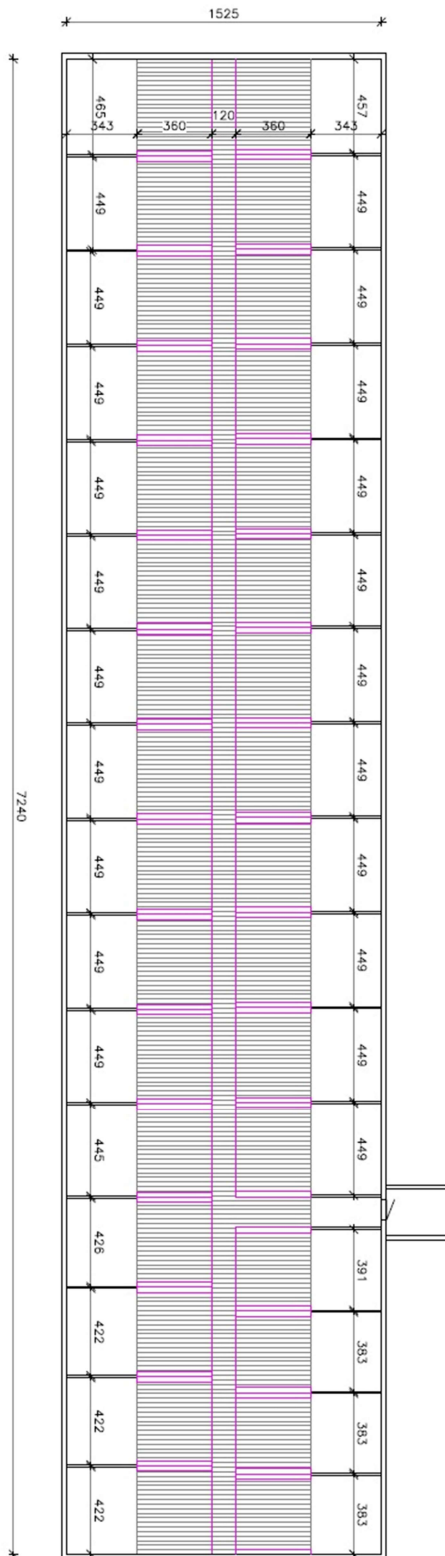
Ansøgers indtegning i ansøgningen i husdyrgodkendelse.dk



| Stald | Dyrehold og gulvsystem  | Produktionsareal (m <sup>2</sup> ) |
|-------|---|------------------------------------|
| 1     | Flexgruppe: Alle svin:25-49% fast gulv  | 987                                |
| 2     | Flexgruppe: Alle svin:25-49% fast gulv<br>Flexgruppe: Alle svin:25-49% fast gulv    | 365<br>1.030                       |
| 3     | Flexgruppe: Alle svin:25-49% fast gulv  | 562                                |
| 4     | Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv<br>Flexgruppe: Alle svin:25-49% fast gulv | 1.943<br>387                       |
| I alt |   | 5.274                              |

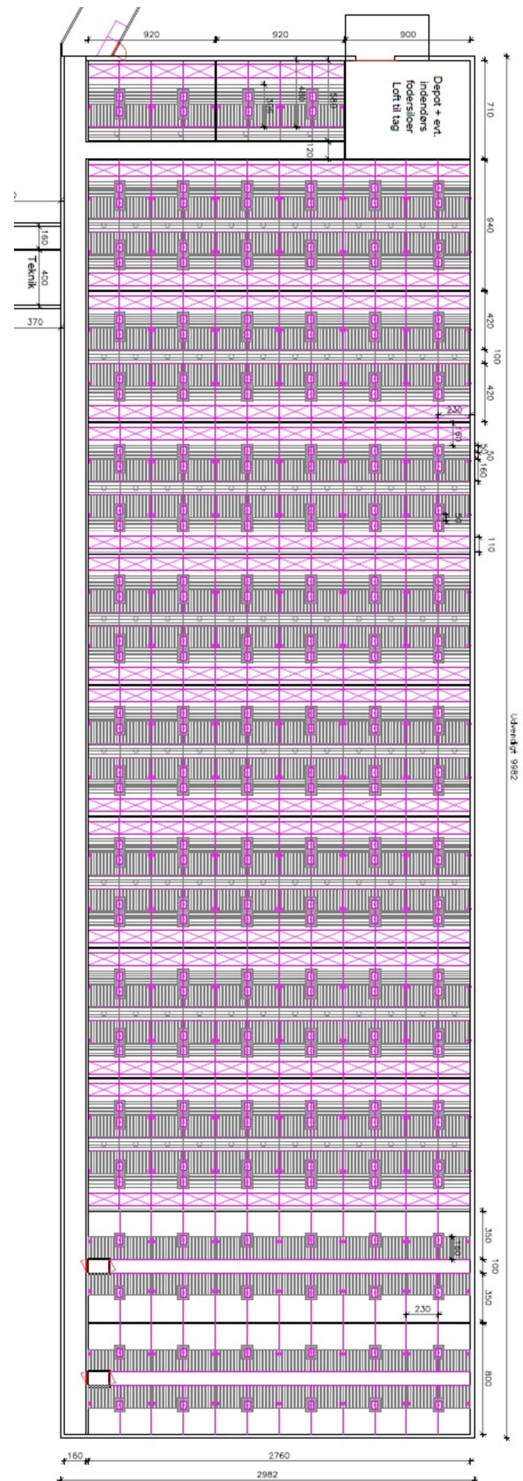
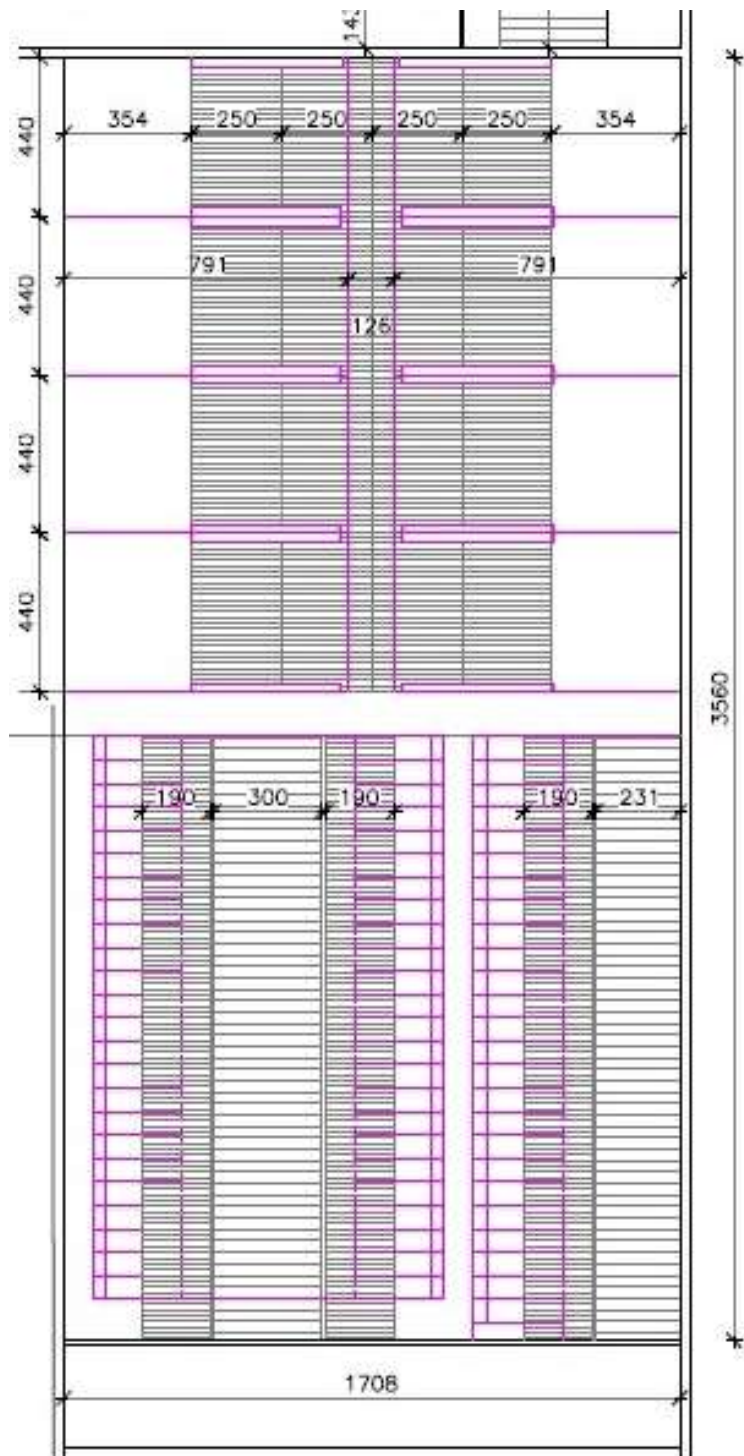
## BILAG 2: Oversigt over stalde

Stald 1 til venstre og stald 2 til højre. I begge tilfælde vender nord mod højre.





**Stald 3 og 4.** Stald 3 vender med nord opad. Stald 4 vender med nord mod højre.



## BILAG 3: Opgørelse af produktionsareal

|         |  | Antal stier | Længde (m) | Bredde (m) | Produktionsareal (m <sup>2</sup> ) |            |
|---------|--|-------------|------------|------------|------------------------------------|------------|
| Stald 1 |  | 1           | 4,57       | 7,03       | 32,1                               |            |
|         |  | 1           | 4,65       | 7,03       | 32,7                               |            |
|         |  | 21          | 4,49       | 7,03       | 662,9                              |            |
|         |  | 1           | 4,45       | 7,03       | 31,3                               |            |
|         |  | 1           | 4,26       | 7,03       | 29,9                               |            |
|         |  | 3           | 4,22       | 7,03       | 89,0                               |            |
|         |  | 1           | 3,91       | 7,03       | 27,5                               |            |
|         |  | 3           | 3,83       | 7,03       | 80,8                               | <b>986</b> |

|         | Antal rækker | Stier pr række | Længde | Bredde | Produktionsareal (m <sup>2</sup> ) |              |
|---------|--------------|----------------|--------|--------|------------------------------------|--------------|
| Stald 2 | 30           | 8              | 2,6    | 1,65   | 1029,6                             | <b>1.030</b> |
|         | 1            | 1              | 21,6   | 6,9    | 149,0                              |              |
|         | 1            | 1              | 21,6   | 4,6    | 99,4                               |              |
|         | 1            | 1              | 23,13  | 5      | 115,7                              | <b>364</b>   |
| Stald 3 | 2            | 4              | 4,4    | 7,91   | 278,4                              |              |
|         | 1            | 1              | 16,6   | 17,08  | 283,5                              | <b>562</b>   |
| Stald 4 | 1            | 2              | 9,2    | 4,8    | 88,3                               |              |
|         | 8            | 24             | 4,2    | 2,3    | 1854,7                             | <b>1.943</b> |
|         | 4            | 12             | 3,5    | 2,3    | 386,4                              | <b>386</b>   |



## BILAG 4: Miljøoversigt



# BILAG 5: Afløbsplan





BILAG 6: Nærmeste beskyttede sten/jorddige

